

Cito Volgsysteem primair en speciaal onderwijs

Spelling 3.0 groep 3

Afnamekaart M3 Voorbereiding en voorbeeldopgave

Lees ook goed de algemene aanwijzingen in paragraaf 2.2 en 2.3 van de handleiding.

Voorbereiding

- Verwijder eventuele spellingkaarten en andere spellinghulpmiddelen uit het zicht van de leerlingen.
- Zorg dat elke leerling een opgavenboekje M3, een potlood en een gum of pen heeft.
- Zet lijnen op het bord zoals in de voorbeeldopgave of zet de digitale voorbeeldopgave klaar (op het digitale schoolbord). De digitale voorbeeldopgave vindt u op Cito Portal.

Voorbeeldopgave

De voorbeeldopgave neemt u in elk geval voorafgaand aan taak 1 af. Indien nodig kunt u nogmaals een voorbeeldopgave met de leerlingen doornemen voor de afname van taak 2.

Instructie bij de voorbeeldopgave bij toets M3

Voordat u de opgavenboekjes uitdeelt, vertelt u de leerlingen kort wat er gaat gebeuren:

Jullie krijgen een boekje. In dat boekje gaan we werken. Ik deel de boekjes uit, maar je mag het boekje nog niet opendoen. Laat het nog maar even liggen. Ik ga zo dadelijk vertellen wat we gaan doen. Pak alvast een potlood en een gum (of een pen).

Vervolgens deelt u de boekjes uit.

Als u klaar bent met uitdelen, vertelt u waar de leerlingen hun naam moeten schrijven.

Dan vervolgt u met:

Doe het boekje maar open. Ik ga zo een woord voorlezen. In je boekje staat een plaatje van dat woord. Naast het plaatje zie je schrijflijntjes staan. Daar schrijf je het woord dat ik heb voorgelezen. Ik zal het eerst een keer voordoen.

Wijs het plaatje 'mok' aan in uw eigen opgavenboekje. Vervolg:

Kijk maar naar het plaatje bij het voorbeeld. Dat is een plaatje van een mok. Ik zeg het woord: mok. Kijk nu even naar het bord. Daar staan ook schrijflijntjes. Op die lijntjes schrijf ik nu het woord: mok.

Doe het voor op het bord. Vervolg:

Zo doen jullie dat ook in je boekje. Schrijf maar op de lijntjes: mok.

Controleer of iedereen het woord op de juiste plaats heeft geschreven. U vervolgt:

Goed zo. Als je per ongeluk een fout hebt gemaakt, dan kun je die fout verbeteren. Je gumt dan de fout uit en schrijft op wat het wel moet zijn. (Of: Je zet dan een streep door het foute woord. Je schrijft dan ernaast wat het wel moet zijn.)

Indien de hierboven beschreven wijze om fouten te corrigeren afwijkt van wat in uw groep gebruikelijk is, kunt u uiteraard uw eigen correctieprocedure aanhouden.

U sluit de instructie af:

Heeft iedereen het begrepen? Bij de volgende woorden help ik niet meer. Luister goed. Ik lees telkens éérst het woord voor. Daarna schrijf je het woord naast het plaatje. Sla nu de bladzijde maar om. We beginnen bij opgave 1, bovenaan de bladzijde. Kijk maar naar het plaatje.

U leest vervolgens één voor één de woorden op van taak 1. Deze staan op het voorleesblad van de afnamekaart M3 taak 1. Elk woord spreekt u twee keer uit, als volgt:

Lamp, schrijf op: lamp.

Het is van belang dat u de woorden goed gearticuleerd en rustig uitspreekt, zonder dat u overdrijft. De afname is niet aan tijd gebonden. U werkt het dictee door in een tempo dat bij de groep past.

Laat de leerlingen na het maken van de taak, de opgeschreven dicteewoorden nog eens nalopen. Als ze iets willen verbeteren, dan kan dat. Daarna haalt u de opgavenboekjes op.

Afnamekaart M3 taak 1

Algemeen

- Plaats de leerlingen zodanig in het lokaal dat zij zelfstandig kunnen werken en zo min mogelijk worden gestoord. Zorg ervoor dat de kinderen niet afkijken of hardop de klanken van het gevraagde woord benoemen.
- Tijdens de afname mogen de leerlingen geen hulpmiddelen gebruiken en biedt u geen hulp. Past u ervoor op dat u geen suggesties geeft in de richting van het goede antwoord.
- Lees de woorden langzaam en duidelijk voor, op neutrale toon.
- Spreek bij het dicteren de woorden niet overdreven correct uit. Zo wordt in het woord 'beestje' de /t/ in het dagelijks taalgebruik niet uitgesproken. Doet u dit bij het dicteren dus ook niet.
- U mag de opgave alléén nog een keer herhalen als een leerling aangeeft dat hij/zij deze niet goed verstaan heeft (bijvoorbeeld door omgevingsgeluiden). Lees de opgave op precies dezelfde manier voor als de eerste keer.

Instructie voorafgaand aan M3 taak 1

Bespreek voorafgaand aan taak 1 de voorbeeldopgave. Gebruik hiervoor de afnamekaart M3 Voorbereiding en voorbeeldopgaven.

Voorleesblad M3 taak 1

Het voorleesblad met de dicteewoorden van M3 taak 1 vindt u op de achterkant.

Nakijkinstructie

- U vergelijkt de antwoorden van de leerling met de woorden op het voorleesblad.
- Het volgende rekent u goed:
 - Woorden met een gespiegelde letter, waarbij er geen andere letter ontstaat. Dit geldt bijvoorbeeld voor de j, g, t. Schrijft een leerling dus de 'g' in het woordje 'brug' gespiegeld, dan rekent u dit goed. De leerling beheerst de letters wel, maar niet de schrijfvaardigheid. Noteer dit wel als aandachtspunt voor deze leerling.
 - Woorden met een hoofdletter, of de hoofdletter nu aan het begin, aan het eind of op een andere plek in het woord staat. Ook als het hele woord in hoofdletters is geschreven, rekent u dit goed.
 - Woorden met spaties erin.
- Het volgende rekent u fout:
 - Woorden die anders gespeld zijn dan op het voorleesblad.
 - Overgeslagen opgaven.
 - Woorden met een gespiegelde letter waardoor een foutief geschreven woord ontstaat, bijvoorbeeld 'dril' in plaats van 'bril'. Hier is het namelijk niet duidelijk of dit een schrijfmotorisch spiegelbeeldprobleem betreft of een lettertekenverwisseling.
 - Woorden waarbij de letters van een tweetekenklank zijn omgekeerd, zoals bijv. *iu* in plaats van *ui* of *ue* in plaats van *eu*.
- Een woord wordt één keer fout gerekend als het fout gespeld is, ongeacht het aantal fouten dat de leerling in een woord gemaakt heeft.
- Elke keer als een leerling eenzelfde fout weer maakt (bijvoorbeeld de *eu* omgekeerd), wordt dit als aparte fout gerekend. Categoriefouten en fouten in het aanvankelijk schrijven worden dan pas écht zichtbaar.

Voorleesblad M3 Taak 1

Schrijf telkens het woord dat ik hardop zeg op de schrijflijtjes naast het plaatje.

1	lamp	Schrijf op: lamp
2	muts	Schrijf op: muts
3	hals	Schrijf op: hals
4	bom	Schrijf op: bom
5	paal	Schrijf op: paal
6	rasp	Schrijf op: rasp
7	pols	Schrijf op: pols
8	doel	Schrijf op: doel
9	brul	Schrijf op: brul
10	knol	Schrijf op: knol
11	proef	Schrijf op: proef
12	buil	Schrijf op: buil
13	gesp	Schrijf op: gesp
14	koets	Schrijf op: koets
15	ruit	Schrijf op: ruit
16	bron	Schrijf op: bron
17	griep	Schrijf op: griep
18	pruim	Schrijf op: pruim
19	nul	Schrijf op: nul
20	riem	Schrijf op: riem

Afnamekaart M3 taak 2

Taak 2 neemt u bij voorkeur op een andere dag af dan taak 1. De afname verloopt op dezelfde manier als bij taak 1. Lees de algemene aanwijzingen bij taak 1 nog eens door.

Instructie voorafgaand aan M3 taak 2

Laat de leerlingen het boekje opendoen op de bladzijde waar taak 2 begint en zeg:

We gaan nu weer een aantal opgaven maken, net zoals gisteren/eergisteren. Ik lees de opgaven voor en jullie schrijven naast het plaatje het woord op dat ik voorlees.

Eventueel kunt u voorafgaand aan taak 2 de voorbeeldopgave bij taak 2 bespreken. Doe dit op dezelfde wijze als u bij taak 1 gedaan heeft. Gebruik hiervoor de afnamekaart M3 Voorbereiding en voorbeeldopgave. De voorbeeldopgave bij taak 2 is:

kam Schrijf op: kam

Voorleesblad M3 taak 2

Het voorleesblad met de dicteewoorden van M3 taak 2 vindt u op de achterkant.

Nakijkinstructie

Volg bij het nakijken de aanwijzingen op de afnamekaart van M3 taak 1.

Voorleesblad M3 Taak 2

Schrijf telkens het woord dat ik hardop zeg op de schrijfflijntjes naast het plaatje.

1	kier	Schrijf op: kier
2	lift	Schrijf op: lift
3	want	Schrijf op: want
4	rits	Schrijf op: rits
5	buis	Schrijf op: buis
6	groet	Schrijf op: groet
7	neus	Schrijf op: neus
8	braam	Schrijf op: braam
9	duif	Schrijf op: duif
10	rots	Schrijf op: rots
11	munt	Schrijf op: munt
12	buurt	Schrijf op: buurt
13	muis	Schrijf op: muis
14	damp	Schrijf op: damp
15	graaf	Schrijf op: graaf
16	toets	Schrijf op: toets
17	kaart	Schrijf op: kaart
18	meel	Schrijf op: meel
19	lus	Schrijf op: lus
20	baars	Schrijf op: baars